Газета издается на балкарском языке с 1924 года.

Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ЗАМАН

2009 жыл 20-чы август, орта кюн. № 161 (18262)

Багъасы 3 сомду

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ **ВРЕМЯ** ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Чемпионат

Жерлешлерибиз эки «алтын» къытхандыла

Тюнене эртденликде Россейни ауур атлетикадан чемпионатында геуюрге кюнню ингиринден бери тёрт ауурлукъда эришиуле бардырылгъандыла. Эр кишиледе 62 килограммдан белгиленнген 15 спортчудан 12-си эришгенديле. Аладан экеулен, Кемерово областьдан Антон Дунин бла дагъыстанлы Хегани Исмаилов рывокда, толчокда да бирча ауурлукъланы алып (115кг. + 143кг.), биринчиле болгъандыла. Алай алтынны уа аладан кеси ауурлугъу женгилирек болгъаннга – Антон Дунининге бергендиле. Ючюнчю результатны уа (115кг.+142кг.) москвачы Феликс Халибеков кёргюзтгенди.

Аладан сора 53 килограммда тиширыула къарыуларын сынагъандыла. Тогъузоуланны араларында сермеш уллу эди. Бир бирлерине хорлатыргъа сюймей, бютюнда къарыулу болгъанын кёргюзтгенди. Рывокда ючюнчю жерге чыкъгъан Москва областьны келечиси Дарья Кошкина уа толчокда берилген юч кереден биринде да айтхан ауурлугъун – 95 кг. – аламагъанды. Эки упражненияда болдургъан кёрюмдюсю ючюн Кемерово областьны келечиси Марина Гужевникова «доммакъны» ыычындырмагъанды.

Бу эришиуледе тиширыуланы араларында Башкъортостан Республиканы спортчу къызларын энчи белгилерчады. Эсигизге салайыкъ, 48 килограмм ауурлукъда Эльвира Миниева, Россейни чемпионкасы болуп, алтын майдалны алгъанды. Регина Мавлютова уа эки упражненияны итогларын бирге къошханда, экинчи результаты ючюн ючюнчю «кюмюше» тийишли болгъанды.

Аланы ызларындан помо-

Геккиланы Таукъанны Давид Ригерт алтын майдал бла алгъышлайды.

Нижний Тагил шахарны ауур атлетикадан школуну келечиси, Россейни бек кючлю спортчуларындан бир Светлана Ульянова бла башкирли къыз Регина Мавлютова къаты кюрешгенديле.

Алай толчокда (83 кг.), рывокда да (110кг.) Светлана Регинадан (82 кг. + 101 кг.) стха 58 килограмм ауурлукълары болгъан къызла чыкъгъандыла. Ол къауумдан бизни республиканы келечиси, нарткъалачы Русанна Кулова болгъанды. Аны ючюн къайгъырыш келгенледен зал толуп эди.Ол да жетишимлери бла аланы ыразы этгенди дерге боллукъду.

Жюри эришиуледе.

Русанна Кулованы хорламгъа келтирген кётюрюую.

Рывокда 92 килограммны алып, Русанна «алтынны» ыычындырмагъанды. Алай толчокда уа, ючюнчю кереде этген заказын (113 кг.) алалмай, аны аллында кёргюзтген 108 килограммы бла алчы жерсиз къалады. Болсада эки упражненияда да 200 килограммны кётюргенин ючюн кюмюш майдалгъа жууукълашады. Алай тюз андача результатны кёргюзтген москвачы Ольга Сабетова андан жаланда 40 граммгъа женгил болгъаны себепли Русаннагъа доммакъ жетгенди.

Саугъалаудан сора биз андан 113 килограммны нек алалмай къойгъанса деп соргъаныбызда, ол: «Штанганы кёкюрегиме алгъанымда, ол боюн тамырларымдан бирин къысып, башым тёгерек айланнганы себепли кётюралмай къойгъанма»,- дегенди.

69 килограммда эришген жашланы араларында уа бизни эки жерлешибиз - Геккиланы Таукъан бла Руслан Карацуков бар эдиле. Рывокда Гекки улу барысындан да уллу ауурлукъну (144 кг.) сермеп, алтын майдалны аны аллында баргъан питерчи ауур атлет Михаил Гобеевден (143 кг.) сыйыргъанды.

Толчокда уа питерчи, андан 2 килограммгъа аслам кётюрюп (167 кг.), «алтынны» алгъанды. Таукъан а дагъыда эки упражненияны килограммларын да бирге кёшханда, кёрюмдюсю бла (309 кг.) дагъыда экинчи «кюмюшню» да ыычындырмагъанды.

Алай бла биогюнлюкде чемпионатда Къабарты-Малкъарны спортчулары 2 алтын, 2 кюмюш эм 1 доммакъ майдалла алгъандыла. Ол а, айхай да, аман тойюлдю.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.
Суратланы **ХОЛАЛАНЫ Марзият** бла **МАМАЙЛАНЫ Алий** алгъандыла.

ТЮБЕШИУ

Ачыкъ сёлешиу

Лескен районну администрациясыны башчысы Арсен Макоев эллеге барып, алада жашагъанла бла тюбешип, жарсыуларына тынгылап, аланы кетерир амалланы тохташдырады. Бу кюнледе ол, эл мюлкню эм производствону управлениясыны начальниги Исмаил Кошеевни, район администрацияны ишлери жаны бла управляющиси Артур Коготыжевни, РОВД-ны башчысыны къулугъан толтургъан Али Жилясовну, райгазны таматасы Хасанби Утовну да биргесине алып, Хатуейде болгъанды.

Эл администрацияны актовый залында адам кёп эди. Алагъа айланып: «Шёндю заман кыйынды, жарсыула да аз тюйюлдюе. Биз аланы, магъаналарына кёре, бир бири ызындан тамамларгъа керекбиз. Аны ючюн а хар адам, къайдан эсе да бирден болулукъ сакълап турмай, кеси жеринде къолундан келгенни аямай кюреширге керекди», - дегенди Макоев.

Жыйылыу сабийлени бла жаш тёлюню юйретиуню магъанасын белгилеуден башланнганды. Биогюнлюкде аланы орамдан, аманлыкъчылыкъдан сакъларгъа ючюн, тийишли организацияла къурап, муратларына жетерге, кётюрюлюрге болушмай жарамазлыгъын чертгенди администрацияны башчысы. Аны бла бирге элни социальный жаны бла айнытыугъа, артыкъда культурагъа, спортха, билим бериуге да энчи эс бургъанды ол.

Лескен район аграрныйге саналгъаны себепли анда жашагъан адамланы умутлары жерчилик бла байламлыдыла. Аланы айтханларына кёре, элни проблемаларын аренда хакъдан тюшген ахча бла тамамларгъа тюшеди. Жарсыугъа, мында файда тюшюрюрча башха амалла жокъдула.

Болумну тюрлендирир мурат бла келир заманда Хатуейде юзмез-щебёнка чыгъаргъан завод ачар акъыл болгъанын, Урух черекде уа гитче гидроэлектростанция ишлениригин, предпринимательге да болушлукъ этиллигин ачыкълагъанды Макоев.

Эллиле суу бла жалчытыу жаны бла проблеманы да кётюргенديле. Алай ол да аланы кеслерини хаталарындан болгъанын айтханды эл администрацияны башчысы Ануарби Шахогошев. «Сууну хайырланнганыгъыз ючюн хакъны заманында тёлесегиз, аллай жарсыуларыгъыз боллукъ тюйюлдюе», - дегенди ол.

Тюбешиуде школгъа дери билим берген блокну къурулуу, культура юйню, школну спорт залы, элни ичинде жолларыны ремонтлары бла байламлы вопросла да сюзюлгенديле.

Залина ГУАТИЖЕВА.
Лескен районну администрациясыны пресс-службасы.

ЖЕРЧИЛИК

Тюшген заранны къайтарлыкъдыла

Республиканы битеу районларында 12-чи августдан башлап озгъан айлада болгъан къургъакълыкъдан мюкляклеге къаллай бир хата тюшгенин тохташдырыуну мадарлары этилгенديле. Специалистле айтханларына кёре, аны ёлчеми 120 миллион сомдан асламды.

Битеу алгъанда, къургъакълыкъ 12,7 минг гектарны къысханды. Бек уллу хата мирзеулюк нартюх ёсдюрюлген бахчалагъа (5,5 минг гектар) этилгенди. Чёплеу себилген участкаланы иги кесегинде (3,3 минг гектар) битимле айнымай къалгъандыла. Топуракъда мылыкъ болмагъаны себепли кюзлюк будай сабанланы 3,8 минг гектары хайыр бермезча чекге жетдирилген эди.

КъМР-ни эл мюлк эм аш-азыкъ министрини орунбасары Валерий Дохов билдиргенине кёре, республикада быйыл 600-610 минг тонна мирзеу алынырыкъды. Ол а быллтыр болгъанындан 10 процентге азды. «Къургъакълыкъ бай тирлик алыуга чырмаулукъ этгенине сёз жокъду, - дегенди ол. – Болсада «Къабарты-Малкъар Республиканы агропромышленный комплексин айнытыу» деген энчи программада мирзеулюкледен 590 минг тонна жыяргъа деп белгиленнген эди да, ол артыгъы бла толтуруллукъду».

Къургъакълыкъ жарсыткан республикада тюрлю-тюрлю иеликни формаларында болгъан мюлкле 400 чакъылдыла. Алагъа тюшген заранны къайтарыргъа деп жаращдырылгъан документле Россей Федерацияны Эл мюлк министерствосуна, агропромышленный комплексде энчи болумла жаны бла россейли илму-техника арагъа тапдырылгъандыла.

Светлана САМЧЕНКО.
КъМР-ни Эл мюлк эм аш-азыкъ министерствосуну пресс-службасы.

Автомобильде бла барыу

Шуёхлукъну жолу бла

Жаш адамланы юйретген автошколланы ассоциациясы эм герман-россей шуёхлукъну обществосу бирге къурап, 21-чи августдан 6-чы сентябрьге дери автомобильле бла халкъла аралы барыу ётдюрюллюкдю. 12 автомашина бла 50 адамны бириктирген автоколонна Москва-Смоленск-Вильнюс-Калининград-Познань-Берлин-Варшава-Брест-Гомель-Калуга-Москва маршрут бла 5 минген аслам километрни жюрюп къайтырыкъды.

Шуёхлукъну кючлеуге бурулгъан мадаргъа къатышыргъа деп КъМР-ни Билим бериу эм илму министерствосуну республикалы жаш тёлю автошколуну экипажы 21-чи августда Москвагъа кетерикди. Ол къауумда огъары айтылгъан школну директору Раиса Балкарова, автошколда юйренгенле, XXXIV битеуроссей жай чемпионатда бизни командагъа хорлам келтиргенле – Бегийланы Зауур, Тимур Самогов эм аланы тренерлери бардыла.

Автомобильле бла барыну (автопробегни) программасына Совет Аскер Германияда тургъан кезиуню мозейини ачылыуу да къошулгъаны себепли, ары элтиргеديп, республикалы жаш тёлю автошкола экеулен миллет тепсеуню тепсей тургъан видеоклипни, Къабарты-Малкъарны фотоальбомун эм къудуретини ариулугъун кёргюзтген сурат хазырлагъан эдиле.

Ол халкъла аралы ишге бизни экипаж къошулуруна КъМР-ни Президентини администрациясы эм Правительствосуну аппараты, КъМР-де МВД-ны УГИБДД-сыны, Госкомзаказны, Урван муниципальный районну администрациясыны келечилери уллу себеплик этгенديле. Къоранчланы бир кесегини ахчасын КъМР-ни Билим бериу эм илму министерствосу бёлгенди. Автомобиль а бюджетге кийирилмеген ырысхыгъа алынгъанды.

Майя БИЖОЕВА.

ПРОМЫШЛЕННОСТЬ

Къыйын халдан чыгъаргъа итинедиле

«Тырнауузну аз вольтлу аппаратура заводу» ачыкъ акционер общество бусагъатда къыйын болумгъа тюшюпдю. Иги производство мурдору да болуп тургъанлай, ол толу кючю бла ишлеялмайды. Быйылны биринчи жарымында бир миллион 397 минг сом багъасы продукция чыгъарылгъанды, ол а прогноз пландан артыгъыракъды. Аны сатыу жаны бла хал а осарды. Алыучулагъа хазыр аз вольтлу аппаратураланы жаланда ючден бир кесеги жибериледи.

- Жарсыугъа, Россейде бизни продукциябызны хайырланыучу кёп предприятияла чачылгъандыла, башхалары да банкрот чекге жетит турадыла, - дегенди башда айтылгъан заводну башчысы Байзуллаланы Къурманбий. – Продукциябызны сатыуда проблема да андан чыкъгъанды. Сёзсюз, биз аны сатыу-алыу рынокга чыгъарыу жаны бла къолдан келгенни этерге кюрешебиз. Кёп порлю кёрмючлегe къатыша, изделияларыбызны электротехника продукцияны каталогларында кёргюзтебиз. Алай ол мадар алыкъа хазна хайыр бермейди.

Аз вольтчула бу болумдан къутулууну башха жолларын да излейдиле. Генераторлагъа токну тюрлендириучю (выпрямители) блокланы чыгъарыу жаны бла инвестиция проект барды. Аны бла байламлы «Прохладнаны жарым проводникли аппаратура заводу» ачыкъ акционер общество эм Север Осетия-Аланияны машина-трактор заводу бла сёлешиуле бардырыла турадыла.

Алай проектни жашауда бардырыуну эм жангы продукцияны чыгъарыуну къурар ючюн, юч-тёрт миллион сом багъасы кредитле керекдиле. Ол вопросха КъМР-ни Экономиканы айнытыу эм сатыу-алыу министерствосунда къарала турады.

ТЕМИРЛАНЫ Анатолий.

ФУТБОЛ

Олег Самсонов биягъы Нальчикде

Бу сезонну футболчу Олег Самсонов «Химкиде» ётдюргенди эм Россейни чемпионатыны он оюнуна къатышханды. Сезонну къалгъан кесегин 21-жыллыкъ полузащитник биягъы «Спартак-Нальчикде» ойнарыкъды. Самсоновну иеси питерчи «Зенитди».

Бизни корр.

Матч кёчюрюлгенди

Россейни футболдан премьер-лигасы Россейни чемпионатыны 20-чы турунда «Спартак-Нальчик» - «Амкар» командаланы араларында тюбешиуню кёчюргенди. Командала майданнга алгъадан белгиленгенича 30-чу августда угъай, 31-чи августда чыгъарыкъдыла.

Къыралда – дунияда

Излеу, къутхарыу тохтамайды

Саяно-Шушенская ГЭС-де болгъан кюйсюз авария кёпленги жашауларын юздю, кёпле да тас болуп турадыла. Аланы излеу кече, кюн да тохтамайды.

МЧС-ни къутхарыучулары башчылары Сергей Шойгу бла бирге мындадыла. Оюлгъан жерни тюбюнден саулай эки адамны чыгъаргъандыла. Излеу, къутхарыу ишлеге 1000-ден аслам адам, вертолётла къатышадыла.

Электростанцияда болгъан он турбинадан ненчасы бузулмай къалгъанларын алыкъа къыйынды айтыргъа. Правительствону комиссия регионну электрокюч бла жалчытыу, от тийреде предприятияланы ишлеулерин къурау бла да кюрешеди.

Пиратла тутулгъандыла

«Артика-сити» деген, тас бола, табыла тургъан жюк ташыучу россейли кемени шургулу къадарыны кезиую бошалды. Аны эстонлула, латвиячыла, россейлиле, битеу да 8 бандит, жесирге алып, анда болгъан жюкню 2 миллион долларгъа сатаргъа кюрешип айланнгандыла, тенгизлени, къыралланы къыдырып.

Пиратла ызларын тапдырмаз ючюн, кемени жангыдан окъуна боягъандыла, Юг Кореяны байрагъын тагъып да кюрешгенديле. Тутулгъанлагъа соруу бардырылады, ала кимле бла байламлыкъ жюрютгенлерин тохташдырыргъа кюрешедиле.

Самолётларыбызны жаратхандыла

Жуковский аэродромда шёндюгю россейли аскер самолётланы кёрмючю, ол санда кёрмючу учуула да болгъандыла. Анга кёп къыралланы специалистлери, келечилери къатышхандыла.

Ала артыкъда «стрижлеге» - Су-32 истребительлерибизге уллу эс бургъандыла. Араб Эмиратла бла уа уллу сатыу-алыу келишим этилгенди. Франция да алыр муратлыды бу истребительледен иги кесегин.

Тас болгъанланы табаргъа кюрешедиле

Билдиргенибизча, Назраньда 20 адамны жашауун юзген теракты кезиуюнде кёпле жаралы болгъанларын да айтхан эдик. Аны бла бирге алайда 9 адам да тас болгъандыла. Ала оюлгъан юйню тюбюнде къалгъаннга ушайды. Ол себепден излеу ишле бек акъырын, асламысында къол ла бардырыладыла.

Айырыуланы бузаргъа кюрешедиле

Афганистанда Президент айырыулагъа къыстау хазырланадыла. Айырыу пунктлада тизмелеге жангыдан къарап, тенглешдирип чыкъгъандыла, хар жаны бла да айырыулагъа хазыр болгъанларын билдиргендиле.

Къыралны бек уллу къуллугъуна Хамид Карзай бла бирге кеслерини кандидатураларын кёргюзтгенледен алтысы эришиулерин тохтатханларын билдиргендиле. Талибле уа Президент айырыулагъа къатышханланы бармакъларын кесерикбиз деп къоркъутургъа кюрешедиле халкъны. Озгъан кюнде къыралны ара шахары Кабулда беш жерде чачдырыучу устройстволаны атдыргъандыла.

Басмагъа **ХУЧИНАЛАНЫ Ануар** хазырлагъанды.

Эсгертиу

«Заман» - сизни газетигизди!

Хурметли жамауат! Сиз 2009 жылны экинчи жарымына «Заманнга» жазылалмай къалгъан эсегиз, халны тюзетирге онг барды. Жазылыуну 25–чи августха дери жаращдыр–сагъыз, ана тилибизде чыкъгъан газетни биринчи сентябрь–ден алып башларыкъсыз.

Жазылыуну багъасы 4 айгъа – 237 сом 40 капекди.

Бизни индексибиз - 51532

Халаллыкъны эмда адеплиликни айы 2 бет

Битеу да Гюржюде аты айтылгъан доктор 2 бет

Келир ыйыкъгъа TV-ны, радиону программалары 3 - 4 бетле

Газета издается на балкарском языке с 1924 года.

Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ЗАМАН

2009 жыл 20-чы август, орта кюн. № 161 (18262)

Багъасы 3 сомду

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ ВРЕМЯ ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Чемпионат

Жерлешлерибиз эки «алтын» къытхандыла

Тюнене эрттенликде Россейни ауур атлетикадан чемпионатында геююрге кюнню ингиринден бери тёрт ауурлукъда эришиуле бардырылгъандыла. Эр кишиледе 62 килограммдан белгиленген 15 спортчудан 12-си эришгенлиде. Аладан экеулен, Кемерово областьдан Антон Дунин бла дагъыстанлы Хеганы Исмаилов рывокда, толчокда да бирча ауурлукъланы алып (115кг. + 143кг.), биринчиле болгъандыла. Алай алтынны уа аладан кеси ауурлугъу женгилирек болгъаннга – Антон Дунинге бергендиле. Ючюнчю результатны уа (115кг.+142кг.) москвачы Феликс Халибеков кёргюзтгенди.

Аладан сора 53 килограммда тиширыула къарыуларын сынагъандыла. Тогъузуланны араларында сермеш уллу эди. Бир бирлерине хорлатыргъа сюймей, биютюнда къарыулу болгъанын кёргюзтгенди. Рывокда ючюнчю жерге чыкъгъан Москва областьны келечиси Дарья Кошкина уа толчокда берилген юч кереден биринде да айтхан ауурлугъун – 95 кг. – алалмагъанды. Эки упражнениянда болдургъан кёрюмдюсю ючюн Кемерово областьны келечиси Марина Гужевникова «доммакъны» ычхындырмагъанды.

Бу эришиуледе тиширыуланы араларында Башкъортостан Республиканы спортчу къызларын энчи белгилерчады. Эсигизгге салайыкъ, 48 килограмм ауурлукъда Эльвира Миниева, Россейни чемпионкасы болуп, алтын майдалны алгъанды. Регина Мавлютова уа эки упражненияны итогларын бирге къошханда, экинчи результату ючюн ючюнчю «кюмюшге» тийишли болгъанды.

Аланы ызларындан помо-рывокда 92 килограммны алып, Рузанна «алтынны» ычхындырмагъанды. Алай толчокда уа, ючюнчю кереде этген заказын (113 кг.) алалмай, аны аллында кёргюзтген 108 килограммы бла алчы жерсиз къалады. Болсада эки упражнениянда да 200 килограммны кётюргенни ючюн кюмюш майдалгъа жууукълашады. Алай тюз андача результатны кёргюзтген москвачы Ольга Сабетова андан жаланда 40 граммгъа женгил болгъаны себепли Рузаннагъа доммакъ жетгенди.

Саугъалаудан сора биз андан 113 килограммны нек алалмай къойгъанса деп соргъаныбызда, ол: «Штангаты кёкюрегиме алгъанымда, ол боюн тамырларымдан бирин къысып, башым тёгерек айланнганы себепли кётюралмай къойгъанма», - дегенди.

69 килограммда эришген жашланы араларында уа бизни эки жерлешибиз - Геккиланы Таукъан бла Руслан Карацуков бар эдиле. Рывокда Гекки улу барысындан да уллу ауурлукъну (144 кг.) сермеп, алтын майдалны аны аллында баргъан питерчи ауур атлет Михаил Гобеевден (143 кг.) сыйыргъанды.

Толчокда уа питерчи, андан 2 килограммгъа аслам кётюрюп (167 кг.), «алтынны» алгъанды. Таукъан а дагъыда эки упражненияны килограммларын да бирге къошханда, кёрюмдюсю бла (309 кг.) дагъыда экинчи «кюмюшню» да ычхындырмагъанды.

Алай бла биогюнлюкде чемпионатда Къабарты-Малкъарны спортчулары 2 алтын, 2 кюмюш эм 1 доммакъ майдалла алгъандыла. Ол а, айхай да, аман тюйюлдю.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

Суратланы **ХОЛАЛАНЫ Марзиятбла МАМАЙЛАНЫ Алий** алгъандыла.

Геккиланы Таукъанны Давид Ригерт алтын майдал бла алгъышлайды.

Жюри эришиуледе.

Рузанна Кулованы хорламгъа келтирген кётюрюую.

ТЮБЕШИУ

Ачыкъ сёлешиу

Лескен районну администрациясы башчысы Арсен Макоев эллеге барып, алада жашагъанла бла тюбешип, жарсыуларына тынгылап, аланы кетерир амалланы тохташдырады. Бу кюнледе ол, эл мюлкню эм производству управлениясыны начальниги Исмаил Кошеевни, район администрацияны ишлери жаны бла управляющиси Артур Коготыжевни, РОВД-ны башчысыны къулугъан толтургъан Али Жилясовны, райгазны таматасы Хасанби Утовну да биргесине алып, Хатуейде болгъанды.

Эл администрацияны актовый залында адам кёп эди. Алагъа айланып: «Шёндю заман къыйынды, жарсыула да аз тюйюлдюле. Биз аланы, магъаналарына кёре, бир бири ызындан тамамларгъа керекбиз. Аны ючюн а хар адам, къайдан эсе да бирден болушлукъ сакълап турмай, кеси жеринде къолундан келгенни аямай кюреширге керекди», - дегенди Макоев.

Жыйылыу сабийлени бла жаш тёлюню юйретиуню магъанасын белгилеуден башланнганды. Биогюнлюкде аланы орамдан, аманлыкъчылыкъдан сакълар ючюн, тийишли организация къурап, муратларына жетерге, кётюрюлюрге болушмай жарамазлыгъын чертгенди администрацияны башчысы. Аны бла бирге элни социальный жаны бла айнытыугъа, артыкъда культурагъа, спортха, билим бериуге да энчи эс бургъанды ол.

Лескен район аграрныйге саналгъаны себепли анда жашагъан адамланы умутлары жерчилик бла байламлыдыла. Аланы айтханларына кёре, элни проблемаларын аренда хакъдан тюшген ахча бла тамамларгъа тюшеди. Жарсыугъа, мында файда тюшюрюрча башха амалла жокъдула.

Болумну тюрлендирир мурат бла келир заманда Хатуейде юзмез-щебёнка чыгъаргъан завод ачар акъыл болгъанын, Урух черекде уа гитче гидроэлектростанция ишлениригин, предпринимательлеге да болушлукъ этиллигин ачыкълагъанды Макоев.

Эллиле суу бла жалчытыу жаны бла проблеманы да кётюргенди. Алай ол да аланы кеслерини хаталарындан болгъанын айтханды эл администрацияны башчысы Ануарби Шхагошев. «Сууну хайырланнганыгъыз ючюн хакъны заманында тёлесегиз, аллай жарсыуларыгъыз боллукъ тюйюлдюле», - дегенди ол.

Тюбешиуде школгъа дери билим берген блокну къурулушу, культура юйню, школну спорт залы, элни ичинде жолларыны ремонтлары бла байламлы вопросла да сюзюлгенديле.

ЗалинаГУАТИЖЕВА.
Лескен районну администрациясыны пресс-службасы.

ЖЕРЧИЛИК

Тюшген заранны къайтарлыкъдыла

Республиканы битеу районларында 12-чи августан башлап озгъан айлада болгъан къурсагъкълыкъдан мюлклеге къаллай бир хата тюшгенин тохташдыруну мадарлары этилгендиле. Специалистле айтхандыла кёре, аны ёлчеми 120 миллион сомдан асламды.

Битеу алгъанда, къурсагъакълыкъ 12,7 минг гектарны къысханды. Бек уллу хата мирзеулюк нартюх ёсдюрюлген бахчалагъа (5,5 минг гектар) этилгенди. Чёплеу себилген участкаланы иги кесегинде (3,3 минг гектар) битимле айнымай къалгъандыла. Топуракъда мылыкъ болмагъаны себепли кюзлюк будай сабанланы 3,8 минг гектары хайыр бермезча чекге жетдирилген эди.

КъМР-ни эл мюлк эм ашазыкъ министрини орунбасары Валерий Дохов билдиргенине кёре, республика быйыл 600-610 минг тонна мирзеу алынырыкъды. Ол а быллтыр болгъанындан 10 процентге азды. «Къурсагъакълыкъ бай тирлик алыугъа чырмаулукъ этгенине сёз жокъду, - дегенди ол. – Болсада «Къабарты-Малкъар Республиканы агропромышленный комплексин айнытыу» деген энчи программада мирзеулюкледен 590 минг тонна жыяргъа деп белгиленнген эди да, ол артыгъы бла толтуруллукъду».

Къурсгъакълыкъ жарсыткан республикада тюрлю-тюрлю иеликни формаларында болгъан мюлкле 400 чакъыдыла. Алагъа тюшген заранны къайтарыргъа деп жарашдырылгъан документле Россей Федерацияны Эл мюлк министерствосуна, агропромышленный комплексде энчи болумла жаны бла россейли илму-техника арагъа тапдырылгъандыла.

Светлана САМЧЕНКО.
КъМР-ни Эл мюлк эм аш-азыкъ министерствосуну пресс-службасы.

Автомобильле бла барыу

Шуёхлукъну жолу бла

Жаш адамланы юйреттен автошколланы ассоциациясы эм герман-россей шуёхлукъну обществосу бирге къурап, 21-чи августдан 6-чы сентябрьге дери автомобильле бла халкъла аралы барыу ётдюрюллюкдю. 12 автомашина бла 50 адамны бириктирген автоколонна Москва-Смоленск-Вильнюс-Калининград-Познань-Берлин-Варшава-Брест-Гомель-Калуга-Москва маршрут бла 5 мингден аслам километрни жюрюп къайтырыкъды.

Шуёхлукъну кючлеуге бурулгъан мадаргъа къатышыргъа деп КъМР-ни Билим бериу эм илму министерствосуну республикалы жаш тёлюю автошколуну экипажы 21-чи августда Москваргъа кетеркди. Ол къауумда огъары айтылгъан школну директору Раиса Балкарова, автошколда юйренггенле, XXXIV битеуроссей жай чемпионатда бизни командагъа хорлам келтиргенле – Бегийланы Зауур, Тимур Самогов эм аланы тренерлери бардыла.

Автомобильле бла барыну (автопробеги) программасына Совет Аскер Германияда тургъан кезиуню музейини ачылыуу да къошулгъаны себепли, ары элтиргъ деп, республикалы жаш тёлю автошкола экеулен миллет тепсеуню тепсей тургъан видеоклипни, Къабарты-Малкъарны фотоальбомун эм къудуретини ариулугъун кёргюзтген сурат хазырлагъан эдиле.

Ол халкъла аралы ишге бизни экипаж къошулуруна КъМР-ни Президентини администрациясы эм Правительствосуну аппараты, КъМР-де МВД-ны УГИБДД-сыны, Госкомзаказны, Урван муниципальный районну администрациясыны келечилери уллу себеплик этгендиле. Къоранчланы бир кесегини ахчасын КъМР-ни Билим бериу эм илму мини стерствосу бёлгенди. Автомобиль а бюджетге кийирилмеген ырысхыгъа алынгъанды.

Майя БИЖОЕВА.

ПРОМЫШЛЕННОСТЬ

Къыйын халдан чыгъаргъа итинедиле

«Тырнаугъну аз вольтлу аппаратура заводу» ачыкъ акционер общество бусагъатда къыйын болумгъа тошюлгёнди. Иги производство мурдору да болуп тургъанлай, ол толу кючю бла ишлеялмайды. Быйылны биринчи жарымында бир миллион 397 минг сом багъасы продукция чыгъарылгъанды, ол а прогноз пландан артыгъыраькъды. Аны сатыу жаны бла хал а осалды. Алыучулагъа хазыр аз вольтлу аппаратураланы жаланда ючден бир кесеги жиберилгенди.

- Жарсыугъа, Россейде бизни продукциябызны хайырланыучу кёп предприятияла чачылгъандыла, башхалары да банкрот чекге жетип турадыла, - дегенди башда айтылгъан заводну башчысы Байзуллаланы Къурманбий. – Продукциябызны сатыуда проблема да андан чыкъгъанды. Сёзсюз, биз аны сатыу-алыу рынокга чыгъарыу жаны бла къолдан келгенни этергге кюрешебиз. Кёп тюрлю кёрмючлеге къатыша, изделияларыбызны электротехника продукцияны каталогларында кёргюзтебиз. Алай ол мадар алыкъа хазна хайыр бермейди.

Аз вольтчула бу болумдан къутулуну башха жолларын да излейдиле. Генераторлагъа токну тюрлендириучю (выпрямители) блокланы чыгъарыу жаны бла инвестиция проект барды. Аны бла байламлы «Прохладныны жарым проводникли аппаратура заводу» ачыкъ акционер общество эм Север Осетия-Аланияны машина-тракторо заводу бла сёлешиуле бардырыла турадыла.

Алай проектни жашауда бардыруну эм жангы продукцияны чыгъарыуну къурар ючюн, юч-тёрт миллион сом багъасы кредитле керекдиле. Ол вопросха КъМР-ни Экономиканы айнытыу эм сатыу-алыу министерствосунда къарала турады.

ТЕМИРЛАНЫ Анатолий.

ФУТБОЛ

Олег Самсонов биягъы Нальчикде

Бу сезонну футболчу Олег Самсонов «Химкиледе» ётдюргенди эм Россейни чемпионатыны он оюнуна къатышханды. Сезонну къалгъан кесегин 21-жыллыкъ полузащитник биягъы «Спартак-Нальчикде» ойнарыкъды. Самсоновну иеси питерчи «Зенитди».

Бизни корр.

Матч кёчюрюлгенди

Россейни футболдан премьер-лигасы Россейни чемпионатыны 20-чы турунда «Спартак-Нальчик» - «Амкар» командаланы араларында тюбешиую кёчюргенди. Командала майданнга алгъадан белгиленнгенича 30-чу августда угъай, 31-чи августда чыгъарыкъдыла.

Къыралда - дунияда Къыралда - дунияда

Излеу, къутхарыу тохтамайды

Саяно-Шушенская ГЭС-де болгъан кюйсюз авария кёплени жашауларын юздю, кёплде да тас болуп турадыла. Аланы излеу кече, юю да тохтамайды.

МЧС-ни къутхарыучулары башчылары Сергей Шойгу бла бирге мындадыла. Оюлгъан жерни тобюндан саулай эки адамны чыгъаргъандыла. Излеу, къутхарыу ишлеге 1000-ден аслам адам, вертолётла къатышадыла.

Электростанцияда болгъан он турбинадан ненчасы бузулмай къалгъанларын алыкъа къыйынды айтыргъа. Правительствону комиссия регионну электрокюч бла жалчытыу, ол тийреде предприятиланы ишлеулерин къурау бла да кюрешеди.

Пиратла тутулгъандыла

«Артика-сити» деген, тас бола, табыла тургъан жюк ташыучу россейли кемени шургулу къадарыны кезиую бошалды. Аны эстонлула, латвиячыла, россейлиле, битеу да 8 бандит, жесирге алып, анда болгъан жюкню 2 миллион долларгъа сатаргъа кюрешип айланнгандыла, тенгизлени, къырадланы къыдырып.

Пиратла ызларын тапдырмаз ючюн, кемени жангыдан окъуна боягъандыла, Юг Кореяны байрагъын тагъып да кюрешгендиле. Тутулгъанлагъа соруу бардырылады, ала кимле бла байлавлыкъ жюркётгенлерин тохташдырыргъа кюрешедиле.

Самолётларыбызны жаратхандыла

Жуковский аэродромда шёндюгю россейли аскер самолётланы кёрмючю, ол санда кёрмючю учуула да болгъандыла. Анга кёп къырадланы специалистлери, келечилери къатышхандыла.

Ала артыкъда «стрижлеге» - Су-32 истребительлерибизге уллу эс бургъандыла. Араб Эмиратла бла уа уллу сатыу-алыу келишим этилгенди. Франция да алыр муратлыды бу истребительледен иги кесегин.

Тас болгъанланы табаргъа кюрешедиле

Билдиргенибизча, Назранъда 20 адамны жашауун юзген теракты кезиуюнде кёпле жаралы болгъанларын да айтхан эдик. Аны бла бирге алайда 9 адам да тас болгъандыла. Ала оюлгъан юйню тюбюнде къалгъаннга ушайды. Ол себепден излеу ишле бек акъырын, асламысында къол ла бардырыладыла.

Айырыуланы бузаргъа кюрешедиле

Афганистанда Президент айырыулагъа къыстау хазырланадыла. Айырыу пунктлада тизмелеге жангыдан къарап, тенглешдирип чыкъгъандыла, хар жаны бла да айырыулагъа хазыр болгъанларын билдиргендиле.

Къыралны бек уллу къуллугъуна Хамид Карзай бла бирге кеслерини кандидатураларын кёргюзтгенледен алтысы эришиулерин тохтатханларын билдиргендиле. Талибле уа Президент айырыулагъа къатышханланы бармакъларын кесеркибиз деп къоркъутургъа кюрешедиле халкъны. Озгъан кюнде къыралны ара шахары Кабулда беш жерде чачдырыучу устройстволаны атдыргъандыла.

Басмагъа **ХУЧИНАЛАНЫ Ануар** хазырлагъанды.

Эсгертиу

«Заман» - сизни газетигизди!

Хурметли жамаат! Сиз 2009 жылны экинчи жарымына «Заманнга» жазылалмай къалгъан эсегиз, халны тюзетирге онг барды. Жазылыуну 25–чи августха дери жарашдыр–сагъыз, ана тилибизде чыкъгъан газетни биринчи сентябрь–ден алып башларыкъсыз.

Жазылыуну багъасы 4 айгъа – 237 сом 40 капекди.

Бизни индексибиз - 51532

Халаллыкъны эмда адеплиликни айы 2 бет

Битеу да Гюржюде аты айтылгъан доктор 2 бет

Келир ыйыкъгъа ТV-ны, радиону ПРОГРАММАЛАРЫ 3 - 4 бетле